

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดลำดับการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา  
เขตการศึกษา 11

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา  
เขตการศึกษา 11

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวดวิชา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
1. เพศ								
ชาย	40	95.24	37	80.43	238	54.84	315	60.34
หญิง	2	4.76	9	19.57	196	45.16	207	39.66
2. อายุ								
ต่ำกว่า 31 ปี	-	-	1	2.17	81	18.66	82	15.71
31 - 40 ปี	5	11.90	25	54.35	251	57.83	281	53.83
41 - 50 ปี	19	45.24	19	41.30	89	20.51	127	24.33
51 - 60 ปี	18	42.86	1	2.17	13	3.00	32	6.13
3. อายุราชการ								
1 - 10 ปี	-	-	2	4.35	169	38.94	171	32.76
11 - 20 ปี	8	19.05	37	80.43	220	50.69	265	50.77

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวดวิชา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
21 - 30 ปี	27	64.29	6	13.04	42	9.68	75	14.37
31 ปีขึ้นไป	7	16.67	1	2.17	3	0.70	11	2.11
4. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน ในตำแหน่งปัจจุบัน								
น้อยกว่า 1 ปี	1	2.38	8	17.39	60	13.82	69	13.22
1 - 5 ปี	10	23.81	22	47.83	237	54.61	269	51.53
6 - 10 ปี	7	16.67	5	10.87	75	17.28	87	16.67
11 ปีขึ้นไป	24	57.14	11	23.91	62	14.29	97	18.58
5. วุฒิการศึกษาสูงสุด								
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	-	-	16	3.69	16	3.07
ปริญญาตรี	31	73.81	38	82.61	401	92.40	470	90.04
ปริญญาโท	11	26.19	8	17.39	17	3.92	36	6.90
ปริญญาเอก	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 3 ในภาพรวม ปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย คิดเป็น ร้อยละ 60.34 และเป็นเพศหญิง คิดเป็น ร้อยละ 39.66 มีอายุระหว่าง 31-40 ปีมากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 53.83 ผู้ตอบส่วนใหญ่มีอายุราชการระหว่าง 11-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.77 ปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบันระหว่าง 1-5 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.53 ส่วนในเรื่องวุฒิ การศึกษานั้น ผู้ตอบส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 90.04

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา  
เขตการศึกษา 11

การวิเคราะห์ข้อมูลจะครอบคลุมขอบเขตงานวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2532 ใน 6 เรื่อง คือ การวางแผนงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการ การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การเรียนและงานทะเบียนนักเรียน และการประเมินผลงานวิชาการ ผลการวิเคราะห์ปรากฏตามตารางที่ 4 - 20

2.1 เรื่องการวางแผนงานวิชาการ ในเรื่องการวางแผนงานวิชาการตามกรอบเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2532 ครอบคลุมเรื่องการรวบรวมระเบียบและจัดทำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ กับเรื่องการจัดทำแผนงานวิชาการ ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 การรวบรวมระเบียบและจัดทำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
การรวบรวมระเบียบและจัดทำแนวปฏิบัติ								
ไม่มี	-	-	-	-	6	1.38	6	1.15
มี	42	100.00	46	100.00	428	98.62	516	98.85
ถ้ามีการรวบรวมและจัดทำ								
ผู้รับผิดชอบ คือ	(n = 42)		(n = 46)		(n = 428)		(n = 516)	
ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	35	83.33	32	69.57	271	63.32	338	65.50
คณะกรรมการวิชาการ	21	50.00	30	65.22	225	52.57	276	53.49
ผู้บริหาร	6	14.29	5	10.87	39	9.11	50	9.69



## ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
เอกสาร คู่มือ ระเบียบและ แนวปฏิบัติงานวิชาการที่								
โรงเรียนรวบรวม	(n = 42)		(n = 46)		(n = 428)		(n = 516)	
หลักสูตร	42	100.00	42	91.30	334	78.04	418	81.00
ระเบียบประเมินผลฯ	41	97.62	40	86.96	332	77.57	413	80.04
คู่มือการประเมินผลฯ	39	92.86	40	86.96	327	76.40	406	78.68
คู่มือจัดกิจกรรมนักเรียน	40	95.24	38	82.61	323	75.47	401	77.71
คู่มือหลักสูตร	37	88.10	42	91.30	302	70.56	381	73.84
อื่น ๆ	-	-	2	4.35	-	-	2	0.39
- เอกสารจากกรมวิชาการ (2)								
เอกสารที่โรงเรียนจัดทำ								
แจกครูอาจารย์	(n = 42)		(n = 46)		(n = 428)		(n = 516)	
แผนปฏิบัติการประจำปี								
ฝ่ายวิชาการ	42	100.00	46	100.00	405	94.63	493	95.54
ปฏิบัติงานวิชาการ	42	100.00	45	97.83	395	92.29	482	93.41
แนวปฏิบัติการประเมินฯ	40	95.24	45	97.83	339	79.21	424	82.17
แนวปฏิบัติการจัดทำ								
แผนการสอน	39	92.86	39	84.78	327	76.40	405	78.49
เอกสารพรรณนาหน้าที่รับ								
ผิดชอบงานวิชาการ	38	90.48	40	86.96	293	68.46	371	71.90
อื่น ๆ	1	2.38	1	2.17	-	-	2	0.39
- ตารางสอน (1)								
- เอกสารประกอบการจัดทำ ผลงานทางวิชาการ (1)								

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นสภาพการบริหารในด้านกรวางแผนงานวิชาการที่เกี่ยวกับการรวบรวมระเบียบและจัดทำแนวปฏิบัติงานวิชาการ ดังนี้

โดยภาพรวม โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 มีการรวบรวมระเบียบและจัดทำแนวปฏิบัติงานวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 98.85 ผู้รับผิดชอบหลักในการรวบรวมและจัดทำ คือ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 65.50 รองลงมา เป็นคณะกรรมการวิชาการ ร้อยละ 53.49 เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่าทั้งกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชา ระบุเช่นเดียวกับภาพรวม

สำหรับเอกสาร คู่มือ ระเบียบ และแนวปฏิบัติงานวิชาการที่โรงเรียนรวบรวม ในภาพรวม เอกสารหลักที่โรงเรียนส่วนใหญ่รวบรวม ได้แก่ หลักสูตร และระเบียบการประเมินผลการเรียน คิดเป็นร้อยละ 81.00 และ 80.04 ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่ามีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

เอกสารเกี่ยวกับระเบียบและแนวปฏิบัติงานวิชาการที่โรงเรียนจัดทำแจกครูอาจารย์ โดยภาพรวม เอกสารที่ทำแจกมากที่สุด คือ แผนปฏิบัติการประจำปีฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 95.54 รองลงมา เป็นปฏิทินงานวิชาการ และ แนวปฏิบัติในการวัด-ประเมินผลการเรียน คิดเป็นร้อยละ 93.41 และ 82.17 ตามลำดับ และเมื่อจำแนกรายกลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มผู้บริหารระบุว่าเอกสารที่แจกครูมากที่สุด คือ แผนปฏิบัติการประจำปีฝ่ายวิชาการ และปฏิทินงานวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 100.00 อย่างละเท่ากัน ส่วนกลุ่มผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาระบุรายการที่มากที่สุดตรงกับภาพรวม ในอันดับรองลงมา กลุ่มผู้ช่วยฝ่ายวิชาการระบุว่า เป็นปฏิทินงานวิชาการ และแนวปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 97.83 อย่างละเท่ากัน ขณะที่กลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาระบุเช่นเดียวกับภาพรวม

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 การจัดทำแผนงานวิชาการ

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
<b>1. การจัดทำแผนปฏิบัติการ</b>								
ประจำปีของโรงเรียนเป็น								
ลากลักษณะอักษร								
ไม่ได้จัดทำ	-	-	-	-	2	0.46	2	0.38
จัดทำ	42	100.00	46	100.00	432	99.54	520	99.62
ถ้าจัดทำ ในส่วนของแผน								
งานวิชาการ ผู้รับผิดชอบ								
การจัดทำ คือ	(n = 42)		(n = 46)		(n = 432)		(n = 520)	
ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	28	66.67	19	41.30	219	50.69	266	51.15
คณะกรรมการวิชาการ	14	33.33	18	39.13	184	42.59	216	41.54
หัวหน้าหมวดวิชา	16	38.10	14	30.43	138	31.94	168	32.31
ผู้บริหาร	12	28.57	12	26.09	117	27.08	141	27.12
อื่น ๆ	2	4.76	-	-	1	0.23	3	0.58
- หัวหน้าแผนงานโรงเรียน (3)								
<b>2. ในการดำเนินการจัดทำแผน</b>								
งานวิชาการ โรงเรียนมีการ								
กำหนดปฏิทินงาน	42	100.00	45	97.83	365	84.49	452	86.59
กำหนดผู้รับผิดชอบ	42	100.00	44	95.65	342	79.17	428	81.99
จัดทำแนวปฏิบัติ	42	100.00	39	84.78	343	79.40	424	81.23
กำหนดแผนเป็น								
ลากลักษณะอักษร	42	100.00	42	91.30	328	75.93	412	78.93
กำหนดวิสัยประเมิณผล	41	97.62	37	80.43	290	67.13	368	70.50
รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ								
เกณฑ์มาตรฐาน	37	88.10	41	89.13	269	62.27	347	66.48



ตารางที่ 15 (ต่อ)

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
รวบรวมข้อมูลผลการ								
ปฏิบัติที่ผ่านมา	36	85.71	31	67.39	268	62.04	335	64.18
วิเคราะห์ปัญหาและความ								
ต้องการจำเป็น	36	85.71	38	82.61	244	56.48	318	60.92
3. ลักษณะการใช้แผน								
งานวิชาการของโรงเรียน								
ใช้ร่วมกับแผนงานอื่นๆ ใน								
แผนปฏิบัติการประจำปี								
ของโรงเรียน	37	88.10	34	73.91	266	61.57	337	64.56
พิมพ์แยกต่างหาก	21	50.00	30	65.22	252	58.33	303	58.05
4. ขั้นตอนการดำเนินงานตาม								
แผนงานวิชาการของโรงเรียน								
ประชุมชี้แจง	40	95.24	36	78.26	402	92.63	478	91.57
ดำเนินงาน	38	90.48	30	65.22	395	91.01	463	88.70
ประเมินผล	32	76.19	29	63.04	357	82.26	418	80.08
สรุปรายงาน	11	26.19	8	17.39	142	32.72	161	30.84
5. ผู้ติดตามกำกับดูแลการ								
บริหารแผนงานวิชาการ								
ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	41	97.62	46	100.00	416	95.85	503	96.36
หัวหน้าหมวดวิชา	19	45.24	21	45.65	192	44.24	232	44.44
คณะกรรมการวิชาการ	15	35.71	20	43.48	181	41.71	216	41.38
ผู้บริหาร	18	42.86	12	26.09	163	37.56	193	36.97

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
<b>6. การจัดระบบติดตามการประเมินผลแผนงานวิชาการ</b>								
ไม่ได้จัด	6	14.29	6	13.04	93	21.43	105	20.11
จัด	36	85.71	40	86.96	341	78.57	417	79.89
ลักษณะการจัด	(n = 36)		(n = 40)		(n = 341)		(n = 417)	
กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบ	36	100.00	39	97.50	341	100.00	416	99.76
กำหนดปฏิบัติปฏิบัติงาน	34	94.44	37	92.50	336	98.53	407	97.60
นิเทศติดตามการประเมิน	26	72.22	33	82.50	294	86.22	353	84.65
สรุปรายงาน	12	33.33	13	32.50	84	24.63	109	26.14

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นสภาพการบริหารงานวิชาการในเรื่องเกี่ยวกับการจัดทำแผนงานวิชาการ ดังนี้

โดยภาพรวม โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเป็นลายลักษณ์อักษร คิดเป็นร้อยละ 99.62 ในส่วนของแผนงานวิชาการ ผู้รับผิดชอบหลักในการจัดทำ ได้แก่ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 51.15 รองลงมาเป็นคณะกรรมการวิชาการ ร้อยละ 41.54 และเมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่า มีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

ในการจัดทำแผนงานวิชาการ ในภาพรวมโรงเรียนได้ดำเนินการมากที่สุดในเรื่อง การกำหนดปฏิทินงาน คิดเป็นร้อยละ 86.59 รองลงมาเป็นการกำหนดผู้รับผิดชอบ จัดทำแนวปฏิบัติ และกำหนดแผนเป็นลายลักษณ์อักษร คิดเป็นร้อยละ 81.99, 81.23 และ 78.93 ตามลำดับ เมื่อจำแนกรายกลุ่ม ปรากฏตรงกับภาพรวม ยกเว้น กลุ่มผู้บริหารที่ระบุว่ารายการที่โรงเรียนได้ดำเนินการมากที่สุด คือการกำหนดปฏิทินงาน กำหนดผู้รับผิดชอบ จัดทำแนวปฏิบัติ และกำหนดแผนเป็นลายลักษณ์อักษร คิดเป็นร้อยละ 100.00 อย่างละเท่ากัน

ลักษณะการใช้แผนงานวิชาการ ในภาพรวมโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้แผนงานวิชาการร่วมกับแผนงานอื่น ๆ ในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 64.56 ส่วนที่ระบุว่ามีการ



พิมพ์แยกต่างหากเพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้แผนสำหรับงานฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 58.05 เมื่อพิจารณารายกลุ่มก็มีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

ในเรื่องการดำเนินการตามแผนงานวิชาการนั้น โดยภาพรวมแล้ว โรงเรียนส่วนใหญ่ มีการประชุมชี้แจง ดำเนินงาน และติดตามประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 91.57, 88.70 และ 80.08 ตามลำดับ มีการสรุปรายงาน คิดเป็นร้อยละ 30.84 เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่ามีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

ส่วนการติดตามกำกับดูแลการบริหารแผนงานวิชาการ โดยภาพรวม ผู้รับผิดชอบหลัก ในการติดตามกำกับดูแลของโรงเรียนส่วนใหญ่ ได้แก่ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 96.36 รองลงมา เป็นหัวหน้าหมวดวิชา คณะกรรมการวิชาการ และผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 44.44, 41.38 และ 36.97 ตามลำดับ เมื่อจำแนกรายกลุ่มก็มีลักษณะเหมือนกับภาพรวม

การติดตามการประเมินผลแผนงานวิชาการ ในภาพรวม โรงเรียนส่วนใหญ่จัดระบบ การติดตามการประเมินผลแผนงานวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 79.89 โดยกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบ กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน และนิเทศติดตามการประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 99.76, 97.60 และ 84.65 ตามลำดับ มีการสรุปรายงาน คิดเป็นร้อยละ 26.14 เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นราย กลุ่ม ปรากฏว่าทั้ง 3 กลุ่มมีลักษณะตรงกับภาพรวม

2.2 เรื่องการบริหารงานวิชาการ ในเรื่องการบริหารงานวิชาการตามกรอบ เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2532 ครอบคลุมเรื่อง (1) การกำหนดหน้าที่ความ รับผิดชอบของบุคลากรตามสายงานวิชาการ (2) การจัดแผนการเรียน (3) การจัดตาราง สอน และ (4) การจัดครูเข้าสอนและจัดสอนแทน ผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังนี้

2.2.1 การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรตามสายงานวิชาการ จากการวิเคราะห์แผนภูมิการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ที่เก็บรวบรวมจากผู้ช่วยฝ่ายวิชาการทั้งหมด 46 คน จาก 46 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 28 โรงเรียน จัดสายงานวิชาการ ออกเป็น 5 แบบ ส่วนในโรงเรียนขนาดใหญ่ 9 โรงเรียน ได้จัดโครงสร้างสายงานวิชาการ แตกต่างกันเป็น 3 แบบ และในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 9 โรงเรียน จัดได้เป็น 3 แบบ โดยภาพรวม โรงเรียนส่วนใหญ่จัดแผนภูมิแสดงสายงานวิชาการไว้คล้ายคลึงกัน แตกต่างกัน เฉพาะการแบ่งกลุ่มงานภายในฝ่ายวิชาการ ซึ่งขึ้นอยู่กับความพร้อมของแต่ละโรงเรียน งาน หลักที่ฝ่ายวิชาการของโรงเรียนต่าง ๆ จัดไว้ตรงกัน คือ งานพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการ งานทะเบียน-วัดผล งานแผนงาน-สารสนเทศ และงานหมวดวิชา (ดูภาคผนวก ก )

ตารางที่ 6 การเผยแพร่ให้ครูอาจารย์รับทราบหน้าที่ความรับผิดชอบตามสาขางานวิชาการ

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ (n = 42)	จำนวน	ร้อยละ (n = 46)	จำนวน	ร้อยละ (n = 434)	จำนวน	ร้อยละ (n = 522)
วิธีการที่โรงเรียนเผยแพร่ให้ครูอาจารย์รับทราบหน้าที่ความรับผิดชอบ								
แจกเอกสาร	36	85.71	39	84.78	308	70.97	383	73.37
จัดทำป้ายแผนภูมิ	35	83.33	37	80.43	288	66.36	360	68.97
แจ้งให้ทราบในที่ประชุม	30	71.43	32	69.57	279	64.29	341	65.33
ออกคำสั่งมอบหมายงาน	27	64.29	28	60.87	164	77.79	219	41.95

จากตารางที่ 6 ในภาพรวมโรงเรียนเผยแพร่ให้ครูอาจารย์รับทราบหน้าที่ความรับผิดชอบตามสาขางานวิชาการโดยการแจกเอกสารมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.37 รองลงมาเป็นการจัดทำป้ายแผนภูมิ และแจ้งให้ทราบในที่ประชุม คิดเป็นร้อยละ 68.97 และ 65.33 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่า มีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 การจัดการแผนการเรียน

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
<b>1. แผนการเรียน ม.ต้น</b>								
<b>ที่โรงเรียนจัด</b>								
คณิต-วิทย์	40	95.24	42	91.30	331	76.27	413	79.12
คณิต-อังกฤษ	35	83.33	40	86.96	257	59.22	332	63.60
อื่น ๆ	-	-	4	8.70	-	-	4	0.77
- แผนการเรียนทั่วไป (1)								
- วิทย์-การงานพื้นฐานอาชีพ (2)								
- อังกฤษ-สังคม (1)								
<b>ผู้ดูแลรับผิดชอบการจัดทำ</b>								
<b>แผนการเรียน ม.ต้น</b>								
คณะกรรมการวิชาการ	30	71.43	31	67.39	259	59.68	320	61.30
ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	17	40.48	12	26.09	142	32.72	171	32.76
ผู้บริหาร	13	30.95	11	23.91	122	28.11	146	27.97
<b>หัวหน้างานพัฒนา</b>								
การเรียนการสอน	-	-	2	4.35	16	3.69	18	3.45
รองผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	-	-	2	4.35	14	3.23	16	3.07
หัวหน้างานทะเบียนวัดผล	3	7.14	1	2.17	7	1.61	11	2.11
<b>ลำดับความสำคัญขององค์ประกอบ</b>								
<b>ในการจัดการแผนการเรียน ม.ต้น</b>								
จำนวนบุคลากร อุปกรณ์ สื่อ								
อาคารสถานที่ ความต้อง								
การของนักเรียน ความ								
ต้องการของผู้ปกครองและ								
ความต้องการของ ท้องถิ่น	8	19.05	14	30.43	56	12.90	78	14.94



## ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
จำนวนบุคลากร อนุกรมฯ สื่อ อาคาร สถานที่ ความต้อง การของนักเรียน ความต้อง การของท้องถิ่น และความ ต้องการของผู้ปกครอง	2	4.76	4	8.70	61	14.06	67	12.84
จำนวนบุคลากร ความต้องการ ของนักเรียน อนุกรมฯ สื่อ อาคาร สถานที่ ความต้อง การของท้องถิ่น และความ ต้องการของผู้ปกครอง	6	14.29	7	15.22	34	7.83	47	9.00
จำนวนบุคลากร ความต้องการ ของนักเรียน อนุกรมฯ สื่อ อาคาร สถานที่ ความต้อง การของผู้ปกครองและความ ต้องการของท้องถิ่น	5	11.90	2	4.35	23	5.30	30	5.75
ความต้องการของนักเรียน จำนวนบุคลากร อนุกรมฯ สื่อ อาคารสถานที่ ความต้อง การของท้องถิ่น และความ ต้องการของผู้ปกครอง	1	2.38	2	4.35	18	4.15	21	4.02
จำนวนบุคลากร อนุกรมฯ สื่อ อาคารสถานที่ ความต้องการ ของท้องถิ่น ความต้องการของ นักเรียน และ ความต้องการ ของผู้ปกครอง	-	-	1	2.17	11	2.53	12	2.30

## ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
<b>2. แผนการเรียน ม.ปลาย</b>								
<b>ที่โรงเรียนจัด</b>								
คณิต-วิทย์	39	92.86	46	100.00	382	88.02	467	89.46
คณิต-อังกฤษ	17	40.48	13	28.26	129	29.72	159	30.46
อังกฤษ-ไทย-สังคม	12	28.57	19	41.30	122	28.11	153	29.31
อุตสาหกรรม	4	9.52	4	8.70	57	13.13	65	12.45
ศิลป์-ภาษา	1	2.38	5	10.87	42	9.68	48	9.20
ศิลป์-คณิต	-	-	1	2.17	22	5.07	23	4.41
ไทย-อังกฤษ-ฝรั่งเศส	2	4.76	2	4.35	6	1.38	10	1.92
ธุรกิจศึกษา	2	4.76	2	4.35	6	1.38	10	1.92
พาณิชย์กรรม	1	2.38	2	4.35	6	1.38	9	1.72
<b>ผู้ดูแลรับผิดชอบการจัด</b>								
<b>แผนการเรียน ม.ปลาย</b>								
คณะกรรมการวิชาการ	34	80.95	35	76.09	261	60.14	330	63.22
ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	18	42.86	15	32.61	115	26.50	148	28.35
ผู้บริหาร	17	40.48	14	30.43	110	25.35	141	27.01
<b>หัวหน้างานพัฒนา</b>								
การเรียนการสอน	-	-	2	4.35	14	3.23	16	3.07
รองผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	-	-	1	2.17	11	2.53	12	2.30
หัวหน้างานทะเบียนวัดผล	2	4.76	1	2.17	5	1.15	8	1.53
กรรมการบริหารโรงเรียน	2	4.76	1	2.17	-	-	3	0.57
<b>ลำดับความสำคัญขององค์ประกอบ</b>								
<b>ในการจัดแผนการเรียน ม.ปลาย</b>								
จำนวนบุคลากร   อุปกรณ์   สื่อ								
อาคารสถานที่   ความต้องการ								

## ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวด		รวม			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)	(n = 522)		
ของนักเรียน ความต้องการของผู้ปกครองและ								
ความต้องการของท้องถิ่น	9	21.43	10	21.74	66	15.21	85	16.28
จำนวนบุคลากร อุปการะ สื่อ								
อาคาร สถานที่ ความต้องการของนักเรียน ความต้องการของท้องถิ่น และความ								
ต้องการของผู้ปกครอง	4	9.52	5	10.87	51	11.75	60	11.49
จำนวนบุคลากร ความต้องการ								
ของนักเรียน อุปการะ สื่อ								
อาคารสถานที่ ความต้องการของท้องถิ่น และความ								
ต้องการของผู้ปกครอง	4	9.52	5	10.87	37	8.53	46	8.81
จำนวนบุคลากร ความต้องการ								
ของนักเรียน อุปการะ สื่อ								
อาคาร สถานที่ ความต้องการของผู้ปกครองและความ								
ต้องการของท้องถิ่น	7	16.67	3	6.52	19	4.38	29	5.56
ความต้องการของนักเรียน								
จำนวนบุคลากร อุปการะ สื่อ								
อาคารสถานที่ ความต้องการของท้องถิ่น และ ความ								
ต้องการของผู้ปกครอง	1	2.38	2	4.35	21	4.84	24	4.60



ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
<b>3. การจัดการแผนการเรียนวิชาชีว</b>								
ไม่ได้จัดไว้เป็นการเฉพาะ	12	28.57	16	34.78	153	35.25	181	34.67
จัดได้ 3-5 แผน	10	23.81	14	30.43	123	28.34	147	28.16
จัดได้ 1-2 แผน	11	26.19	10	21.74	105	24.19	126	24.14
จัดได้มากกว่า 5 แผน	8	19.05	9	19.57	51	11.75	68	13.03
<b>4. การประเมินผลแผนการเรียน</b>								
ไม่มี	14	33.33	20	43.48	181	41.71	215	41.19
มี	28	66.67	26	56.52	253	58.29	307	58.81
ผู้รับผิดชอบในการประเมิน	(n = 28)		(n = 26)		(n = 253)		(n = 307)	
คณะกรรมการวิชาการ	23	82.14	14	53.85	150	59.29	187	60.91
ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	1	3.57	3	11.54	53	20.95	57	22.53
หัวหน้างานวัดประเมินผล	1	3.57	4	15.38	21	8.30	26	8.47
หัวหน้างานพัฒนาการเรียน								
การสอน	2	7.14	3	11.54	6	2.37	11	3.58
ครูผู้สอน	1	3.57	-	-	9	3.56	10	3.26
รองผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	-	-	2	7.69	8	3.16	10	3.26
หัวหน้าหมวดวิชา	-	-	-	-	3	1.19	3	0.98

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นสภาพการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับการจัดการแผนการเรียน มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ดังต่อไปนี้

ในภาพรวม แผนการเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่จัดในโรงเรียนส่วนใหญ่ ได้แก่ แผนวิทย์-คณิต และแผนคณิต-อังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 79.12 และ 63.60 ตามลำดับ ผู้ดูแลรับผิดชอบหลักในการจัดเป็น คณะกรรมการวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 61.30 รองลงมาเป็นผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ

และผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 32.76 และ 27.97 ตามลำดับ จัดโดยคำนึงถึงองค์ประกอบสำคัญตามลำดับต่อไปนี้มากที่สุด คือ จำนวนบุคลากร อุปกรณ์ สื่อ อาคารสถานที่ ความต้องการของนักเรียน ความต้องการของผู้ปกครอง และความต้องการของท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 14.94 และเมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่า มีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

ส่วนแผนการเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่โรงเรียนส่วนใหญ่จัดมากที่สุด ได้แก่ แผนคณิต-วิทย์ คิดเป็นร้อยละ 89.46 ผู้ดูแลรับผิดชอบหลักในการจัดเป็นคณะกรรมการวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 63.22 รองลงมาเป็นผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 28.35 และ 27.01 ตามลำดับ และจัดโดยคำนึงถึงองค์ประกอบสำคัญตามลำดับต่อไปนี้มากที่สุด คือ จำนวนบุคลากร อุปกรณ์ สื่อ อาคารสถานที่ ความต้องการของนักเรียน ความต้องการของผู้ปกครอง และความต้องการของท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 16.28 เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ก็ปรากฏว่า มีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

ในเรื่องการจัดแผนการเรียนวิชาชีพ โดยภาพรวม โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้จัดไว้เป็นการเฉพาะ คิดเป็นร้อยละ 34.67 รองลงมา ระบุว่าจัดได้ 3-5 แผน คิดเป็นร้อยละ 28.16 จัดได้ 1-2 แผน ร้อยละ 24.14 และจัดได้มากกว่า 5 แผน ร้อยละ 13.03 เมื่อจำแนกรายกลุ่ม ปรากฏว่า ทั้ง 3 กลุ่มระดับชั้นสูงสุดตรงกับภาพรวม ในอันดับรองลงมา มีเฉพาะกลุ่มผู้บริหารที่ระบุแตกต่างจากภาพรวมว่าโรงเรียนจัดแผนการเรียนวิชาชีพได้ 1-2 แผน คิดเป็นร้อยละ 26.19 มากกว่าการจัดได้ 3-5 แผน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 23.81

ในเรื่องการประเมินผลการจัดแผนการเรียน ในภาพรวมโรงเรียนมีการประเมิน คิดเป็นร้อยละ 58.81 และที่ไม่มีการประเมิน ร้อยละ 41.19 ผู้รับผิดชอบหลักในการประเมิน ได้แก่ คณะกรรมการวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 60.91 รองลงมาเป็นผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ร้อยละ 22.53 เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่า มีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

ศูนย์วิจัยที่ปรึกษา  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย





## ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)	(n = 46)	(n = 434)	(n = 522)				

## 2. ประเภทของตารางสอนที่

## โรงเรือนจัดทำ

ตารางสอนรวม	42	100.00	46	100.00	414	95.39	502	96.17
ตารางสอนส่วนบุคคล	36	85.71	45	97.83	332	76.50	413	79.12
ตารางสอนหมวดวิชา	26	61.90	39	84.78	240	55.30	305	58.43
อื่น ๆ	1	2.38	1	2.17	2	0.46	4	0.77
- ตารางการใช้ห้อง (4)								

## 3. ในการจัดตารางสอน โรงเรือน

## ดำเนินการ

สรุปยอดจำนวนคาบเรียน	36	85.71	35	76.09	339	78.11	410	78.54
กำหนดการใช้ห้องเรียน	40	95.24	42	91.30	290	66.82	372	71.26
สำรวจความพร้อมของครู	38	90.48	36	78.26	295	67.97	369	70.69
จัดศูนย์รวมตารางสอน	33	78.57	38	82.61	282	64.98	353	67.62
สรุปนักเรียนแต่ละรายวิชา	25	59.52	26	56.52	189	43.55	240	45.98
ประเมินผลการจัดตารางสอน	33	78.57	21	45.65	109	25.12	163	31.23

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นสภาพการบริหารงานวิชาการในเรื่องการจัดตารางสอน ดังต่อไปนี้

ผู้รับผิดชอบในการจัดตารางสอน ในภาพรวมเป็นคณะบุคคล คิดเป็นร้อยละ 91.95 ซึ่งส่วนใหญ่ ได้แก่ คณะกรรมการวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 81.04 และในคณะบุคคลส่วนใหญ่ประกอบด้วยผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาทุกหมวด และหัวหน้างานทะเบียนวัดผล คิดเป็นร้อยละ 93.96, 80.21 และ 65.83 ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่ามีลักษณะตรงกับภาพรวม

ประเภทของตารางสอนที่โรงเรียนจัดทำส่วนใหญ่ ได้แก่ ตารางสอนรวม ตารางสอนส่วนบุคคล และตารางสอนหมวดวิชา คิดเป็นร้อยละ 96.17, 79.12 และ 58.43 ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายกลุ่มก็มีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

การดำเนินงานจัดตารางสอน ในภาพรวม ส่วนใหญ่ระบุว่าโรงเรียนมีการสรุปยอดจำนวนคาบเรียน คิดเป็นร้อยละ 78.54 รองลงมาเป็นการกำหนดการใช้ห้องเรียน สำรวจความพร้อมของครู และจัดศูนย์รวมตารางสอน คิดเป็นร้อยละ 71.26, 70.69, และ 67.62 ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ระบุตรงกันว่าสิ่งที่ดำเนินการมากที่สุด คือ กำหนดการใช้ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 95.24 และ 91.30 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาระบุว่ามีการสรุปยอดจำนวนคาบเรียนมากที่สุด ร้อยละ 78.11

#### ตารางที่ 9 การจัดครูเข้าสอนและจัดสอนแทน

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
<b>1. ผู้มีบทบาทจัดครูเข้าสอน</b>								
หัวหน้าหมวดวิชา	30	71.43	42	91.30	299	68.89	371	71.07
ผู้ช่วยวิชาการ	8	19.05	10	21.74	71	16.36	89	17.05
ครูผู้สอน	2	4.76	-	-	70	16.13	72	13.79
คณะกรรมการวิชาการ	5	11.90	-	-	58	13.36	63	12.07
ผู้บริหาร	-	-	2	4.35	34	7.83	36	6.90
<b>2. โรงเรียนจัดครูเข้าสอน</b>								
<b>โดยคำนึง</b>								
วุฒิการศึกษา วิชาเอก-โท	41	97.62	42	91.30	409	94.24	492	94.25
ประสบการณ์	27	64.29	33	71.74	256	58.99	316	60.54
ความสมัครใจ	24	57.14	29	63.04	242	55.76	295	56.51
อื่น ๆ	1	2.38	1	2.17	2	0.46	4	0.77
- สภาพความจำเป็นของโรงเรียน (4)								

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
<b>3. ขั้นตอนในการจัดครูเข้าสอน</b>								
สำรวจข้อมูลรายวิชาและ								
ความพร้อมของครู	34	80.95	42	91.30	373	85.94	449	86.02
จัดครูเข้าสอนโดยตามวิชา								
เอก-โท ประสบการณ์								
และความสมัครใจ	30	71.43	32	69.57	313	72.12	375	71.84
จัดครูเข้าสอนตามสภาพ								
ความจำเป็น	34	80.95	35	76.09	132	30.41	201	38.51
<b>4. การจัดครูสอนแทน</b>								
ไม่มี	1	2.38	2	4.35	6	1.38	9	1.72
มี	41	97.62	44	95.65	428	98.62	513	98.28
ถ้ามี โรงเรียนได้กำหนดแนว								
ปฏิบัติไว้ชัดเจน หรือไม่	(n=41)		(n=44)		(n=428)		(n=513)	
ไม่ได้กำหนด	8	19.51	8	18.18	151	35.28	167	32.55
กำหนด	33	80.49	36	81.82	277	64.72	346	67.45
แนวปฏิบัติ คือ	(n=33)		(n=36)		(n=277)		(n=346)	
ให้หมวดวิชาจัดครูอื่น								
ในหมวดแทน	25	75.76	28	77.78	223	80.51	276	79.77
ให้ฝ่ายวิชาการจัดหาหมวด								
จัดไม่ได้	11	33.33	17	47.22	80	28.88	108	31.21
ให้ครูเตรียมแผนการสอนให้								
ครูที่สอนแทนใช้ได้	3	9.09	2	5.56	18	6.50	23	6.65



จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นสภาพการบริหารงานวิชาการในเรื่องการจัดครูเข้าสอน และจัดสอนแทน ดังนี้

ผู้มีบทบาทมากที่สุดในการจัดครูเข้าสอน โดยภาพรวม ได้แก่ หัวหน้าหมวดวิชา คิดเป็นร้อยละ 71.07 รองลงมา ได้แก่ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ร้อยละ 17.05 และเมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่ามีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

ในการจัดครูเข้าสอน โรงเรียนส่วนใหญ่คำนึงถึงเรื่องวุฒิการศึกษา วิชาเอก-โท เรื่องประสบการณ์ และเรื่องความสมัครใจ คิดเป็นร้อยละ 94.25, 60.54 และ 56.51 ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่ามีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

สำหรับขั้นตอนในการจัดครูเข้าสอน โดยภาพรวมแล้วโรงเรียนมีการสำรวจข้อมูลรายวิชาและความพร้อมของครู จัดครูเข้าสอนตามวิชาเอก-โท ประสบการณ์ และความสมัครใจ และติดตามสภาพความจำเป็นของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 86.02, 71.84 และ 38.51 ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มผู้บริหาร ร้อยละ 80.95 และกลุ่มผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ร้อยละ 76.09 ระบุว่าโรงเรียนจัดครูเข้าสอนตามสภาพความจำเป็นของโรงเรียน มากกว่าการจัดครูเข้าสอนตามวิชาเอก-โท ประสบการณ์และความสมัครใจ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 71.43 และ 69.57

ในเรื่องการจัดครูสอนแทน โดยภาพรวม โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดครูสอนแทน คิดเป็นร้อยละ 98.28 มีการกำหนดแนวปฏิบัติในการจัดสอนแทน คิดเป็นร้อยละ 67.45 โดยมอบหมายให้หมวดวิชาเป็นผู้รับผิดชอบหลัก ร้อยละ 79.77 และหากหมวดวิชาไม่สามารถจัดสอนแทน ให้ฝ่ายวิชาการเป็นผู้จัดครูสอนแทน ร้อยละ 31.21 เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ก็มีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.3 การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ในเรื่องนี้ตามกรอบเกณฑ์มาตรฐาน  
โรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2532 ครอบคลุม (1) การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนแบบ  
ต่าง ๆ (2) การสอนซ่อมเสริม (3) การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน (4) การ  
จัดกิจกรรมนักเรียน และ (5) การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ ผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังนี้

ตารางที่ 10 การพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนแบบต่าง ๆ

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
1. การพัฒนาและส่งเสริม								
การเรียนการสอนแบบต่าง ๆ								
ไม่มี	4	9.52	3	6.52	44	10.14	51	9.77
มี	38	90.48	43	93.48	390	89.86	471	90.23
แบบการสอน ที่พัฒนา								
และส่งเสริม								
	(n=38)		(n=43)		(n=390)		(n = 471)	
แบบเน้นกระบวนการ	36	94.74	38	88.37	332	85.13	406	86.20
แบบบรรยาย	31	81.58	33	76.74	242	62.05	306	64.97
แบบโครงการ	33	86.84	34	79.07	232	59.49	299	63.48
แบบแก้ปัญหา	24	63.16	31	72.09	194	49.74	249	52.87
แบบสืบสวนสอบสวน	12	31.58	25	58.14	105	26.92	142	30.15
2. ผู้มีบทบาทสำคัญจัดกิจกรรม								
พัฒนาส่งเสริมฯ								
ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	25	59.52	28	60.87	196	45.16	249	47.70
ผู้บริหาร	18	42.86	18	39.13	96	22.12	132	25.29
ครู	12	28.57	8	17.39	109	25.12	129	24.71
ผู้อำนวยการ ศึกษานิเทศก์	6	14.29	10	21.74	37	8.53	53	10.15
กรรมการบริหารโรงเรียน	-	-	-	-	46	10.60	46	8.81

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
หัวหน้าหมวดวิชา	3	7.14	5	10.87	19	4.38	27	5.17
รองผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	4	9.52	4	8.70	17	3.92	25	4.79
กรรมการวิชาการ	2	4.76	3	6.52	11	2.53	16	3.07
หัวหน้างานพัฒนาการเรียนการสอน	2	4.76	-	-	10	2.30	12	2.30
3. กิจกรรมที่โรงเรียนจัดเพื่อ								
พัฒนาส่งเสริมการสอนแบบต่าง ๆ								
ส่งครูเข้ารับการอบรม	41	97.62	42	91.30	345	79.49	428	81.99
นิเทศภายใน	37	88.10	38	82.61	312	71.89	387	74.14
จัดให้ครูศึกษาคูงาน	32	76.19	36	78.26	278	64.06	346	66.28
ประชุมสัมมนา	31	73.81	25	54.35	247	56.91	303	58.05
สาธิตการสอน	9	21.43	7	15.22	61	14.06	77	14.75

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นสภาพการบริหารงานวิชาการเรื่องการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการที่เกี่ยวกับการพัฒนาส่งเสริมการเรียนการสอนแบบต่าง ๆ ดังนี้

ในภาพรวม โรงเรียนส่วนใหญ่มีการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนแบบต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 90.23 การสอนแบบต่าง ๆ ที่พัฒนาและส่งเสริมมากที่สุด ได้แก่ การสอนแบบเน้นกระบวนการ คิดเป็นร้อยละ 86.20 รองลงมา เป็นแบบบรรยาย แบบโครงการ และแบบแก้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 64.97, 63.48 และ 52.87 ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่าทั้ง 3 กลุ่มระบุตรงกับภาพรวมในอันดับที่มากที่สุด ส่วนในอันดับรองลงมา กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ระบุว่า โรงเรียนมีการพัฒนาส่งเสริมการสอนแบบโครงการ คิดเป็นร้อยละ 86.84 และ 79.07 มากกว่า การสอนแบบบรรยาย ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 81.58 และ 76.74 ตามลำดับ



ผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนแบบต่าง ๆ ในภาพรวม ส่วนใหญ่ เป็น ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 47.70 กิจกรรมที่จัดมากที่สุดเป็นการส่งครูเข้ารับการอบรม คิดเป็นร้อยละ 81.99 รองลงมาเป็นการ นิเทศภายใน ให้ครูศึกษาคูงาน และจัดประชุมสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 74.14, 66.28 และ 58.05 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่า มีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่แสดงระดับการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวดวิชา		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
กิจกรรมที่ครูดำเนินการ								
-ครูใช้วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน	2.00	.38	1.91	.63	2.11	.60	2.08	0.55
-ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วม	2.09	.48	2.15	.69	2.26	.60	2.24	0.57
-ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนศึกษา								
ค้นคว้าด้วยตนเอง	1.88	.50	2.04	.76	2.12	.66	2.09	0.62
-ครูใช้ทรัพยากร แหล่งวิชาการ								
และสถานประกอบการ	1.30	.56	1.37	.77	1.67	.78	1.61	0.74

จากตารางที่ 11 แสดงว่าการจัดกิจกรรมพัฒนาการเรียนการสอนของครูตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรม ปรากฏว่า ครูใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วม และเปิดโอกาสให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับกลาง ส่วนการใช้ทรัพยากร แหล่งวิชาการ และสถานประกอบการเพื่อการเรียนการสอนยังปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

## ตารางที่ 12 การสอนซ่อมเสริม

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
<b>โรงเรียนจัดการสอนซ่อมเสริมโดย</b>								
กำหนดให้มีการสอนซ่อมเสริม								
ไว้ในตาราง	31	73.81	35	76.09	264	60.83	330	63.22
กระจายความรับผิดชอบให้ครู								
อาจารย์สอนซ่อมเสริม	27	64.29	32	69.57	255	58.76	314	60.15
จัดให้มีการสอนซ่อมแก่นักเรียน								
ที่เรียนอ่อน	25	59.52	29	63.04	181	41.71	235	45.02
จัดให้มีคณะกรรมการรับผิดชอบ	22	52.38	19	41.30	163	37.56	204	39.08
จัดให้มีการสอนเสริมแก่นักเรียน								
ที่เรียนดี	20	47.62	22	47.83	154	35.48	196	37.55
สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการ								
เรียนของนักเรียน	16	38.10	20	43.48	148	34.10	184	35.25
มีการนิเทศติดตามประเมินผล								
เพื่อปรับปรุงการสอนซ่อมเสริม	20	47.62	17	36.96	122	28.11	159	30.46
อื่น ๆ	-	-	1	2.17	6	1.38	7	1.34
- ไม่มีการสอนซ่อมเสริม (6)								
- สอนเป็นระยะโดยกำหนดเป็น ตารางพิเศษ (1)								

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า ในภาพรวมของการดำเนินการเกี่ยวกับการสอนซ่อมเสริม โรงเรียนส่วนใหญ่มีการกำหนดให้มีการสอนซ่อมเสริมไว้ในตาราง คิดเป็นร้อยละ 63.22 รองลงมาเป็นการกระจายความรับผิดชอบให้ครูอาจารย์ และจัดให้มีการสอนซ่อมแก่นักเรียนที่เรียนอ่อน คิดเป็นร้อยละ 60.15 และ 45.02 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาารายกลุ่ม ก็มีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

ตารางที่ 13 การจัดการกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)	(n = 46)	(n = 434)	(n = 522)				
<b>1. กิจกรรมที่จัดเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน</b>								
จัดประกวดแข่งขันทางวิชาการ	42	100.00	41	89.13	366	84.33	449	86.02
จัดกิจกรรมสหกรณ์	39	92.86	41	89.13	365	84.10	445	85.25
ให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติม	41	97.62	40	86.96	346	79.72	427	81.80
จัดนิทรรศการ	40	95.24	39	84.78	343	79.03	422	80.84
ให้นักเรียนหารายได้								
ระหว่างเรียน	40	95.24	39	84.78	323	74.42	402	77.01
แสดงจำหน่ายผลผลิตนักเรียน	38	90.48	37	80.43	300	69.12	375	71.84
ให้ศึกษานอกสถานที่	37	88.10	36	78.26	266	61.29	339	64.94
ให้นักเรียนช่วยเหลือ								
ซึ่งกันและกัน	36	85.71	33	71.74	251	57.83	320	61.30
ให้มีงาน	20	47.62	20	43.48	165	38.02	205	39.27
<b>2. การสนับสนุนให้ครูจัดการกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน</b>								
ส่งครูเข้ารับการอบรม	39	92.86	41	89.13	352	81.11	432	82.76
ให้ศึกษาคูงาน	32	76.19	37	80.43	249	57.37	318	60.92
จัดหาอุปกรณ์อ่านวน								
ความสะดวก	36	85.71	35	76.09	236	54.38	307	58.81
จัดหางบประมาณสนับสนุน	35	83.33	32	69.57	219	50.46	286	54.79
นิเทศรายบุคคล	20	47.62	25	54.35	145	33.41	190	36.40



จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า ในภาพรวม กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนที่โรงเรียนส่วนใหญ่จัดมากที่สุด ได้แก่ การประกวดแข่งขันทางวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 86.02 รองลงมา เป็นการจัดกิจกรรมสหกรณ์ ให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติม และจัดนิทรรศการ คิดเป็นร้อยละ 85.25, 81.80 และ 80.84 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่ากลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาาระบุรายการที่มากที่สุดตรงกับภาพรวม ส่วนกลุ่มผู้ช่วยฝ่ายวิชาการระบุรายการที่มากที่สุดว่าเป็น การประกวดแข่งขันทางวิชาการ และการจัดกิจกรรมสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 89.13 อย่างละเท่ากัน ในอันดับรองลงมา กลุ่มผู้บริหารระบุว่าให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติม ร้อยละ 97.62 และจัดนิทรรศการและหารายได้ระหว่างเรียน คิดเป็นร้อยละ 95.24 อย่างละเท่ากัน กลุ่มผู้ช่วยฝ่ายวิชาการระบุว่า ให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติม ร้อยละ 86.96 และจัดนิทรรศการและหารายได้ระหว่างเรียน คิดเป็นร้อยละ 84.78 อย่างละเท่ากัน ส่วนกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาระบุเช่นเดียวกับภาพรวม

ส่วนการสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน โดยภาพรวม เป็นการจัดส่งครูเข้ารับการอบรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.76 รองลงมาให้ศึกษาคูงาน จัดหาอุปกรณ์อำนวยความสะดวก และจัดหางบประมาณสนับสนุน คิดเป็นร้อยละ 60.92, 58.81 และ 54.79 ตามลำดับ ส่วนการนิเทศรายบุคคล คิดเป็นร้อยละ 36.40 เมื่อพิจารณารายกลุ่ม มีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม เฉพาะกลุ่มผู้บริหารระบุในอันดับรองว่าเป็นการจัดหาอุปกรณ์อำนวยความสะดวก คิดเป็นร้อยละ 85.71 มากกว่าการให้ศึกษาคูงาน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 76.19

#### ตารางที่ 14 การจัดกิจกรรมชุมนุม

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	

#### 1. กิจกรรมชุมนุมที่โรงเรียนจัด

กีฬาและนันทนาการ	39	92.86	44	95.65	388	89.40	471	90.23
ส่งเสริมการใช้ห้องสมุด	41	97.62	43	93.48	363	83.64	447	85.63
อนุรักษ์ศิลปกรรมและ								
สิ่งแวดล้อม	36	85.71	42	91.30	362	83.41	440	84.29
ส่งเสริมวิชาต่างๆ								
ในหลักสูตร	37	88.10	40	86.96	339	78.11	416	79.69

ตารางที่ 14 (ต่อ)

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	34	80.95	37	80.43	310	71.43	381	72.99
การศาสนา	32	76.19	31	67.39	278	64.06	341	65.33
ส่งเสริมการเกษตร และสหกรณ์	28	66.67	35	76.09	252	58.06	315	60.34
ส่งเสริมการใช้สินค้าไทย	15	35.71	20	43.48	117	26.96	152	29.12
<b>2. วิธีการที่โรงเรียนจัดครูที่ปรึกษา กิจกรรม</b>								
ครูสมัครใจ	35	83.33	37	80.43	332	76.50	404	77.39
ครูต้องรับผิดชอบกิจกรรมใน								
สาขงานของตน	24	57.14	23	50.00	215	49.54	262	50.19
ผู้บริหารเป็นผู้จัดเอง	22	52.38	20	43.48	170	39.17	212	40.61
ผู้บริหารจัดร่วมกับครู	13	30.95	10	21.74	83	19.12	106	20.31

จากตารางที่ 14 เมื่อพิจารณาในภาพรวม ปรากฏว่า กิจกรรมชุมนุมที่โรงเรียนจัดมากที่สุดเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับกีฬาและนันทนาการ คิดเป็นร้อยละ 90.23 รองลงมาเป็นการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด ร้อยละ 85.63 และการอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 84.29 เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชา ระบุตรงกับภาพรวม ส่วนกลุ่มผู้บริหาร ร้อยละ 97.62 ระบุว่ากิจกรรมชุมนุมที่จัดมากที่สุด คือการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด รองลงมา ร้อยละ 92.86 เป็นการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ และร้อยละ 88.10 เป็นกิจกรรมส่งเสริมวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร

ส่วนการจัดครูที่ปรึกษากิจกรรม ในภาพรวม โรงเรียนส่วนใหญ่จัดครูที่ปรึกษากิจกรรมโดยให้ครูสมัครใจ คิดเป็นร้อยละ 77.39 รองลงมา เป็นการกำหนดให้ครูในสาขางานต้องรับผิดชอบกิจกรรมในสาขางานของตน คิดเป็นร้อยละ 50.19 และเมื่อจำแนกรายกลุ่ม มีลักษณะตรงกับภาพรวม

ตารางที่ 15 การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
<b>การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ</b>								
ไม่มีแผนชัดเจน	7	16.67	4	8.70	194	44.70	205	39.27
มีแผนชัดเจน	35	83.33	42	91.30	240	55.30	317	60.73
<b>แผนงาน/โครงการจำแนกเป็น</b>								
กลุ่มได้ดังนี้	(n = 35)		(n = 42)		(n = 240)		(n = 317)	
การพัฒนาการเรียนการสอน	19	54.29	29	69.05	171	71.25	219	69.09
การพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการ	15	42.86	24	57.14	149	62.08	188	59.31
การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี	9	25.71	18	42.86	73	30.42	100	31.55
<b>การจัดนิทรรศการและกิจกรรม</b>								
ส่งเสริมวิชาการ	5	14.29	9	21.43	56	23.33	70	22.08
พัฒนาการวัด-ประเมินผล	8	22.86	10	23.81	36	15.00	54	17.03
<b>พัฒนาระบบบริหารงาน</b>								
วิชาการ	8	22.86	7	16.67	25	10.42	40	12.62

จากตารางที่ 15 แสดงว่า โดยภาพรวมโรงเรียนส่วนใหญ่มีแผนการพัฒนาครูทางด้านวิชาการที่ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 60.73 และไม่มีแผนที่ชัดเจน ร้อยละ 39.27 แผนงาน/โครงการพัฒนาครูทางด้านวิชาการของโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 69.09 รองลงมา เป็นการพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการ ร้อยละ 59.31 และเมื่อพิจารณาจากกลุ่ม ปรากฏว่า มีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม



2.4 การจัดการเรียนการสอน ในเรื่องนี้ตามกรอบเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2532 ครอบคลุมเรื่องการจัดทำและใช้แผนการสอนรายวิชาและบันทึกการสอน กับเรื่องสื่อการสอน ผลการวิเคราะห์ปรากฏตามตารางที่ 17 - 18

ตารางที่ 16 'การจัดทำและใช้แผนการสอน

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
<b>1. การใช้แผนการสอนวิเศษ-คณิต</b>								
ใช้แผนที่กลุ่มโรงเรียนจัดทำ	29	69.05	27	58.70	329	75.81	385	73.75
ใช้แผนที่ครูผู้สอนจัดทำเอง	23	54.76	35	76.09	285	65.67	343	65.71
ใช้แผนตามคู่มือ สสวท.	28	66.67	29	63.04	186	42.86	243	46.55
ใช้แผนที่บริษัทเอกชนจัดทำ	4	9.52	2	4.35	23	5.30	29	5.56
<b>การใช้แผนการสอนวิชาอื่น ๆ</b>								
ใช้แผนที่ครูผู้สอนจัดทำเอง	36	85.71	40	86.96	316	72.81	392	75.10
ใช้แผนที่กลุ่มโรงเรียนจัดทำ	31	73.81	34	73.91	324	74.65	389	74.52
ใช้แผนที่บริษัทเอกชนจัดทำ	1	2.38	1	2.17	23	5.30	25	4.79
<b>2. ลักษณะการทำแผนการสอนและบันทึกการสอน</b>								
<b>ทำแผนการสอนแล้วใช้เป็น</b>								
บันทึกการสอนด้วย	29	69.05	38	82.61	270	62.21	337	64.56
<b>ทำแผนการสอนแล้วแยกทำ</b>								
บันทึกการสอนต่างหาก	12	28.57	9	19.57	126	29.03	147	28.16
<b>ส่วนใหญ่ไม่ทำแผนการสอน</b>								
และ บันทึกการสอน	5	11.90	2	4.35	53	12.21	60	11.49
ส่วนใหญ่ทำแต่บันทึกการสอน	3	7.14	3	6.52	23	5.30	29	5.56

ตารางที่ 16 (ต่อ)

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
3. แผนการสอนที่กลุ่มจัดทำแล้ว								
โรงเรียนนำมาใช้								
ภาษาไทย	34	80.95	37	80.43	289	66.59	360	68.97
คณิตศาสตร์	37	88.10	36	78.26	276	63.59	349	66.86
สังคมศึกษา	32	76.19	35	76.09	268	61.75	335	64.18
วิทยาศาสตร์	32	76.19	31	67.39	255	58.76	318	60.92
ภาษาอังกฤษ	31	73.81	32	69.57	224	51.61	287	54.98
พลานามัย	21	50.00	25	54.35	166	38.25	212	40.61
การทำงานอาชีพ	16	38.10	25	54.35	166	38.25	207	39.66
ศิลปะศึกษา	18	42.86	15	32.61	109	25.12	142	27.20
4. การปรับปรุงแผนการสอน								
ไม่มีการปรับปรุง	5	11.90	2	4.35	61	14.06	68	13.03
มีการปรับปรุง	37	88.10	44	95.65	373	85.94	454	86.97
ลักษณะการปรับปรุง	(n = 37)		(n = 44)		(n = 373)		(n = 454)	
ให้ครูปรับปรุงจากแผนเดิม	31	83.78	39	88.64	296	79.36	366	80.62
มอบหมายให้ทีมผู้ตรวจสอบ และเสนอแนะ	12	32.43	12	27.27	91	24.40	115	25.33
จัดให้มีคณะกรรมการปรับ ปรุงเฉพาะ	-	-	1	2.27	46	12.33	47	10.35

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นสภาพการบริหารงานวิชาการในเรื่องการจัดการเรียน การสอนที่เกี่ยวกับการจัดทำและใช้แผนการสอนและบันทึกการสอน ดังนี้

การใช้แผนการสอนวิทย์-คณิต ในภาพรวมโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้แผนที่กลุ่มโรงเรียนจัดทำ คิดเป็นร้อยละ 73.75 รองลงมาเป็นแผนที่ครูผู้สอนจัดทำ คิดเป็นร้อยละ 65.71 และใช้แผน ตามคู่มือ สสวท. ร้อยละ 46.55 เมื่อพิจารณารายกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะตรงกับ ภาพรวม แตกต่างเฉพาะกลุ่มผู้ช่วยฝ่ายวิชาการที่ระบุว่า โรงเรียนใช้แผนการสอนวิทย์-คณิตที่ครูจัด ทำเองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.09 รองลงมาเป็นการใช้แผนตามคู่มือที่ สสวท.จัดทำ คิดเป็น ร้อยละ 63.04

ส่วนการใช้แผนการสอนวิชาอื่น ๆ ในภาพรวม โรงเรียนใช้แผนการสอนที่ครูจัดทำเอง คิดเป็นร้อยละ 75.10 รองลงมาเป็นการใช้แผนที่กลุ่มโรงเรียนจัดทำ คิดเป็นร้อยละ 74.52 เมื่อพิจารณารายกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม มีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

ลักษณะการทำแผนการสอนและบันทึกการสอน โดยภาพรวม โรงเรียนส่วนใหญ่ทำแผน การสอนแล้วใช้เป็นบันทึกการสอนด้วย คิดเป็นร้อยละ 64.56 ส่วนที่เป็นการทำแผนการสอนแล้ว แยกทำบันทึกการสอนต่างหาก คิดเป็นร้อยละ 28.16 เมื่อพิจารณารายกลุ่มของผู้ตอบมีลักษณะ เช่นเดียวกับภาพรวม

ส่วนการใช้แผนการสอนที่กลุ่มโรงเรียนจัดทำ โดยรวมแล้วแผนการสอนที่กลุ่มโรงเรียน จัดทำและโรงเรียนนำมาใช้ส่วนใหญ่เป็นวิชาสามัญ ได้แก่ วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 68.97, 66.86, 64.18, 60.92 และ 54.98 ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายกลุ่มของผู้ตอบก็มีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

ในเรื่องการปรับปรุงแผนการสอน โดยภาพรวม โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปรับปรุงคิดเป็น ร้อยละ 86.97 ลักษณะการปรับปรุงส่วนใหญ่ให้ครูปรับจากแผนเดิม คิดเป็นร้อยละ 80.62 และ เมื่อพิจารณารายกลุ่มของผู้ตอบก็มีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ตารางที่ 17 สื่อการสอน

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
<b>ศูนย์ผลิตและบริการสื่อการสอน</b>								
<b>ของโรงเรียน</b>								
มี	33	78.57	37	80.43	271	62.44	341	65.33
ไม่มี	9	21.43	9	19.57	163	37.56	181	34.67
กรณีไม่มีศูนย์สื่อ	(n = 9)		(n = 9)		(n = 163)		(n = 181)	
ครูจัดหาสื่อ								
ครูจัดหาเอง	7	77.78	8	88.89	129	79.14	144	79.56
ครูทำโครงการเสนอให้								
โรงเรียนจัดหา	7	77.78	5	55.56	109	66.87	121	66.85
โรงเรียนจัดหาให้	6	66.67	5	55.56	49	30.06	60	33.15
กรมฯ ส่งมาให้	5	55.56	2	22.22	24	14.72	31	17.13

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า ในภาพรวม โรงเรียนส่วนใหญ่มีศูนย์ผลิต/บริการสื่อการสอน คิดเป็นร้อยละ 65.33 และไม่มีศูนย์ผลิต/บริการสื่อ ร้อยละ 34.67

ในกรณีที่ไม่มีศูนย์สื่อ ครูส่วนใหญ่จัดหาสื่อเอง คิดเป็นร้อยละ 79.56 ส่วนที่ครูทำโครงการเสนอให้โรงเรียนจัดหา คิดเป็นร้อยละ 66.85 โรงเรียนเป็นผู้จัดหาให้ ร้อยละ 33.15 และกรมฯ ส่งมาให้ ร้อยละ 17.13 เมื่อพิจารณาารายกลุ่มของผู้ตอบก็มีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

2.5 การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน ในเรื่องนี้ตามกรอบ  
เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2532 ครอบคลุมเรื่องการวัดผลและประเมินผลการเรียน  
กับเรื่องงานทะเบียนนักเรียน ผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังนี้

ตารางที่ 18 การวัดผลและประเมินผลการเรียน

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
<b>1. การดำเนินงานในการวัดและประเมินผลการเรียน</b>								
กำหนดหลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติ และปฏิทินงานเป็นลาย								
ลักษณะอักษร	42	100.00	45	97.83	375	86.41	462	88.51
สนับสนุนหมวดวิชาวิเคราะห์								
ข้อสอบ	39	92.86	40	86.96	290	66.82	369	70.69
บริการหนังสือ เอกสาร คู่มือ								
แก่ครูอาจารย์	35	83.33	43	93.48	287	66.13	365	69.92
จัดระบบการวัดประเมินผลให้								
ถูกระเบียบ	36	85.71	41	89.13	283	65.21	360	68.97
ส่งครูเข้ารับการอบรมเรื่อง								
การวัดประเมินผล	37	88.10	37	80.43	277	63.82	351	67.24
นิเทศติดตามการวัดประเมินผล	38	90.48	42	91.30	262	60.37	342	65.52
นำผลการประเมินมาปรับปรุง								
การเรียนการสอน	36	85.71	36	78.26	268	61.75	340	65.13
<b>2. การส่งเสริมให้ครูสร้างและปรับปรุงเครื่องมือวัดผล</b>								
จัดให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบ	38	90.48	40	86.96	305	70.28	383	73.37
จัดทำคลังข้อสอบ	29	69.05	37	80.43	269	61.98	335	64.18

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานในการวัดและประเมินผลการเรียน โดยภาพรวมโรงเรียนส่วนใหญ่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติและปฏิทินงานเป็นลาลักษณ์อักษร คิดเป็นร้อยละ 88.51 รองลงมาเป็นการสนับสนุนให้หมวดวิชาวิเคราะห์ข้อสอบ และบริการหนังสือ เอกสาร คู่มือแก่ครูอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 70.69 และ 69.92 ตามลำดับ เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่ม ปรากฏว่าทั้ง 3 กลุ่มระบุรายการที่มีความถี่มากที่สุดตรงกับภาพรวม ส่วนในอันดับรองลงมา กลุ่มผู้ช่วยฝ่ายวิชาการระบุว่า โรงเรียนมีบริการหนังสือ เอกสาร คู่มือแก่ครูอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 93.48 มากกว่า การนิเทศติดตามการวัด-ประเมินผล ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 91.30 และกลุ่มผู้บริหารระบุว่าโรงเรียนสนับสนุนให้หมวดวิชาวิเคราะห์ข้อสอบ ร้อยละ 92.86 มากกว่า การนิเทศติดตามการวัด-ประเมินผล ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 90.48

ส่วนในเรื่องการส่งเสริมให้ครูสร้างและปรับปรุงเครื่องมือวัดผล โดยภาพรวมโรงเรียนจัดให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบ คิดเป็นร้อยละ 73.37 และจัดทำคลังข้อสอบ ร้อยละ 64.18 เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่า มีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

#### ตารางที่ 19 งานทะเบียนนักเรียน

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
การดำเนินงานทะเบียน								
มีหลักฐานงานทะเบียน	42	100.00	46	100.00	417	96.08	505	96.74
มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	42	100.00	46	100.00	413	95.16	501	95.98
กรอกข้อมูลถูกต้องสมบูรณ์	42	100.00	46	100.00	376	86.64	464	88.89
มีการเก็บหลักฐานอย่างปลอดภัย	42	100.00	46	100.00	373	85.94	461	88.31
ดำเนินการเป็นปัจจุบัน	36	85.71	44	95.65	354	81.57	434	83.14

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินงานทะเบียนโดยมีหลักฐานงานทะเบียน มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ กรอกข้อมูลถูกต้องสมบูรณ์ มีการเก็บหลักฐานอย่างปลอดภัย และดำเนินการเป็นปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 96.74, 95.98, 88.89, 88.31 และ 83.14 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่า มีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม



2.6 การประเมินผลงานวิชาการ ในเรื่องการประเมินผลงานวิชาการตามกรอบเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2532 ครอบคลุมเรื่องการประเมินผลงานวิชาการและการนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงงานวิชาการ ผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังนี้

ตารางที่ 20 การประเมินผลงานวิชาการ

รายการปฏิบัติ	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)	(n = 46)	(n = 434)	(n = 522)				
<b>1. การประเมินผลงานวิชาการ</b>								
ไม่มี	1	2.38	2	4.35	58	13.36	61	11.69
มี	41	97.62	44	95.65	376	86.64	461	88.31
ลักษณะการประเมิน	(n = 41)	(n = 44)	(n = 376)	(n = 461)				
ประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ	39	95.12	41	93.18	302	80.32	382	82.86
จัดให้มีคณะกรรมการรับผิดชอบ	36	87.80	38	86.36	250	66.49	324	70.28
ประเมินงาน/โครงการทั้งหมด	27	65.85	34	77.27	217	57.71	278	60.30
ประเมินระหว่างดำเนินงาน	25	60.98	25	56.82	151	40.16	201	43.60
ประเมินก่อนดำเนินงาน	20	48.78	16	36.36	120	31.91	156	33.84
ประเมินเฉพาะบางส่วน								
บางโครงการ	7	17.07	9	20.45	72	19.15	88	19.09
<b>2. การนำผลการประเมินมาใช้</b>								
ไม่มี	4	9.52	4	8.70	79	18.20	87	16.67
มี	38	90.48	42	91.30	355	81.80	435	83.33
กรณีที่ มี ใช้เพื่อ	(n = 38)	(n = 42)	(n = 355)	(n = 435)				
เป็นข้อมูลในการวางแผนงาน								
วิชาการ	38	100.00	42	100.00	311	87.61	391	89.89
ใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน	36	94.74	38	90.48	297	83.66	371	85.29

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่า ในภาพรวม โรงเรียนส่วนใหญ่มีการประเมินผลงานวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 88.31 ลักษณะการดำเนินการประเมิน ในภาพรวมส่วนใหญ่จัดให้มีการประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ คิดเป็นร้อยละ 82.86 โดยจัดให้มีคณะกรรมการรับผิดชอบ ร้อยละ 70.28 และมีการประเมินงาน/โครงการทั้งหมด ร้อยละ 60.30 เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่ามีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

การนำผลการประเมินมาใช้ โดยภาพรวม โรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 83.33 มีการนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนงานวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 89.89 และใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ร้อยละ 85.29 จากการพิจารณาเป็นรายกลุ่ม ปรากฏผลเช่นเดียวกับภาพรวม



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

เขตการศึกษา 11

ในตอนนี้ เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ตามขอบเขตงานวิชาการของเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2532 ครอบคลุม 6 เรื่อง คือ การวางแผนงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการ การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน และการประเมินผลงานวิชาการ ดังปรากฏในตารางที่ 21 - 26

3.1 ปัญหาการวางแผนงานวิชาการ ครอบคลุมปัญหาในเรื่องการรวบรวมระเบียบ และจัดทำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ กับเรื่องการจัดทำแผนงานวิชาการ ผลการวิเคราะห์ ปรากฏ ดังนี้

ตารางที่ 21 ปัญหาการวางแผนงานวิชาการ

ปัญหาการบริหาร	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	

1. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการรวบรวม

ระเบียบและจัดทำแนวปฏิบัติ

งานวิชาการ

ผู้ไม่ระบุปัญหา	28	66.67	24	52.17	291	67.05	343	65.71
ผู้ระบุปัญหา	14	33.33	22	47.83	143	32.95	179	34.29
ปัญหา คือ	(n = 14)		(n = 22)		(n = 143)		(n = 179)	
บุคลากรไม่เพียงพอและ								
มีภารกิจมากเกินไป	10	71.43	15	68.18	67	46.85	92	51.40
บุคลากรขาดความรู้ความ								
เข้าใจที่จะดำเนินการ	8	57.14	12	54.55	50	34.97	70	39.11
ขาดงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์	9	64.29	14	63.64	30	20.98	53	29.61
ระบบจัดเก็บและบริการไม่ดีพอ	4	28.57	3	13.63	23	16.08	30	16.76
ขาดการประชาสัมพันธ์	3	21.43	2	9.09	15	10.49	20	11.17



ตารางที่ 21 (ต่อ)

ปัญหาการบริหาร	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
<b>2. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการจัดทำ</b>								
<b>แผนงานวิชาการ</b>								
ผู้ไม่ระบุปัญหา	23	54.76	16	34.78	270	62.21	309	59.20
ผู้ระบุปัญหา	19	45.24	30	65.22	164	37.79	213	40.80
<b>ปัญหา คือ</b>	<b>(n = 19)</b>		<b>(n = 30)</b>		<b>(n = 164)</b>		<b>(n = 213)</b>	
บุคลากรขาดความรู้ความ								
เข้าใจในการวางแผน	9	47.37	11	36.67	44	26.83	64	30.05
บุคลากรไม่เพียงพอ	6	31.58	12	40.00	43	26.22	61	28.64
ขาดงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์	1	5.26	4	13.33	55	33.54	60	28.17
การกำหนดนโยบายและแนว								
ปฏิบัติไม่ชัดเจน	3	15.79	5	16.67	26	15.85	54	25.35
ขาดการวิเคราะห์ปัญหาและ								
ความต้องการจำเป็น	3	15.79	8	26.67	46	28.05	37	17.37
<b>3. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการนำ</b>								
<b>แผนงานวิชาการไปปฏิบัติ</b>								
ผู้ไม่ระบุปัญหา	16	38.10	17	36.96	236	54.38	269	51.53
ผู้ระบุปัญหา	26	61.90	29	63.04	198	45.62	253	48.47
<b>ปัญหา คือ</b>	<b>(n = 26)</b>		<b>(n = 29)</b>		<b>(n = 198)</b>		<b>(n = 253)</b>	
ได้รับความร่วมมือน้อย	10	38.46	11	37.93	96	48.48	117	46.25
ขาดงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์	15	57.69	16	55.17	65	32.83	96	37.94
ขาดการนิเทศติดตาม	4	15.38	5	17.24	86	43.43	95	37.55
ครูมีภาระงานมากเกินไป	11	42.31	8	27.59	31	15.66	50	19.76
นโยบายและวัตถุประสงค์								
ของแผนไม่ชัดเจน	1	3.85	4	13.79	25	12.63	30	11.86

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ปัญหาการบริหาร	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
<b>4. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการติดตาม</b>								
<b>ประเมินผลแผนงานวิชาการ</b>								
ผู้ไม่ระบุปัญหา	16	38.10	19	41.30	295	67.97	330	63.22
ผู้ระบุปัญหา	26	61.90	27	58.70	139	32.03	192	36.78
ปัญหา คือ	(n = 26)		(n = 27)		(n = 139)		(n = 192)	
ผู้เกี่ยวข้องให้ความสนใจ								
ร่วมมือน้อย	14	53.85	18	66.67	84	60.43	116	60.42
การกำกับดูแลยังไม่มี								
ประสิทธิภาพ	11	42.31	18	66.67	81	58.27	110	57.29
กำหนดแนวดำเนินการและ								
ผู้รับผิดชอบไม่ชัดเจน	5	19.23	3	11.11	26	18.71	34	17.71
ไม่มีการสรุปรายงานผลเพื่อ								
การปรับปรุง	2	7.69	6	22.22	11	7.91	19	9.90

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นปัญหาสำคัญที่เกี่ยวกับการวางแผนงานวิชาการ ดังต่อไปนี้ ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการรวบรวมระเบียบและจัดทำแนวปฏิบัติงานวิชาการที่วิเคราะห์ จากคำตอบของผู้ระบุปัญหาจำนวน 179 คน โดยภาพรวมปรากฏว่า ปัญหาสำคัญที่สุด คือ บุคลากรไม่เพียงพอและบุคลากรปัจจุบันมีภารกิจมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 51.40 และรองลงมา คือ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่จะดำเนินการ ร้อยละ 39.11 เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม ปรากฏว่า ทั้ง 3 กลุ่ม ระบุปัญหาที่สำคัญที่สุดตรงกับภาพรวม แต่ในอันดับรองลงมา กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ระบุว่าโรงเรียนมีปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 64.29 และ 63.64 ตามลำดับ มากกว่าปัญหาบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 57.14 และ 54.55 ตามลำดับ

ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการจัดทำแผนงานวิชาการ ซึ่งมีผู้ระบุปัญหาจำนวน 213 คนนั้น โดยภาพรวมปรากฏว่า ปัญหาสำคัญที่สุด ได้แก่ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผน คิดเป็นร้อยละ 30.05 รองลงมาเป็นปัญหาบุคลากรไม่เพียงพอ ร้อยละ 28.64 และขาดแคลนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ร้อยละ 28.17 เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่ากลุ่มผู้บริหารระบุปัญหาตรงกับภาพรวม ส่วนกลุ่มผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ระบุว่า ปัญหาสำคัญที่สุดเป็นเรื่อง บุคลากรไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 40.00 ขณะที่กลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาระบุว่า ปัญหาสำคัญที่สุด คือ การขาดแคลนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 33.54

ในเรื่องการนำแผนงานวิชาการไปปฏิบัติที่มีผู้ระบุปัญหาจำนวน 253 คน โดยภาพรวม ปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ การได้รับความร่วมมือน้อยในการปฏิบัติตามแผนงานวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 46.25 รองลงมาเป็นการขาดแคลนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ร้อยละ 37.94 และขาดการนิเทศติดตาม ร้อยละ 37.55 เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่ากลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ระบุว่า ปัญหาสำคัญที่สุด คือ การขาดแคลนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 57.69 และ 55.17 ตามลำดับ

ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลแผนงานวิชาการ โดยภาพรวม จากผู้ระบุปัญหาจำนวน 192 คน ปัญหาสำคัญที่สุด คือ ผู้เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือน้อย คิดเป็นร้อยละ 60.42 และรองลงมา คือ การกำกับดูแลยังไม่มีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 57.29 เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่ามีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



3.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ปัญหาการบริหารงานวิชาการในประเด็นที่ครอบคลุม เรื่องการจัดแผนการเรียน การจัดการการสอน การจัดการครูเข้าสอนและจัดสอนแทน ผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังนี้

ตารางที่ 22 ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนวิชาชีวะ การจัดการการสอน การจัดการครูเข้าและจัดสอนแทน

ปัญหาการบริหาร	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
<b>1. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการจัดทำ</b>								
<b>แผนการเรียนวิชาชีวะ</b>								
ผู้ไม่ระบุปัญหา	5	11.90	6	13.04	190	43.78	201	38.51
ผู้ระบุปัญหา	37	88.10	40	86.96	244	56.22	321	61.49
<b>ปัญหา คือ</b>	<b>(n = 37)</b>		<b>(n = 40)</b>		<b>(n = 244)</b>		<b>(n = 321)</b>	
ขาดบุคลากรที่ถนัดวิชาชีวะ	27	72.97	33	82.50	175	71.72	235	73.21
ขาดงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์	59	51.35	25	62.50	155	63.52	199	61.99
นักเรียนและผู้ปกครองไม่นิยม	16	43.24	14	35.00	70	28.69	100	31.15
ขาดสถานประกอบการสำหรับ								
ฝึกงาน	1	2.70	2	5.00	8	3.28	10	3.12
<b>2. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับ</b>								
<b>การจัดการการสอน</b>								
ผู้ไม่ระบุปัญหา	13	30.95	9	19.57	180	41.47	202	38.70
ผู้ระบุปัญหา	29	69.05	37	80.43	254	58.53	320	61.30
<b>ปัญหา คือ</b>	<b>(n = 29)</b>		<b>(n = 37)</b>		<b>(n = 254)</b>		<b>(n = 320)</b>	
ไม่สามารถจัดช่วงเวลาเรียน								
ให้เหมาะสมทุกทฤษฎีวิชา	26	89.66	31	83.78	186	73.23	243	75.94
ห้องเรียน อาคาร สถานที่								
ไม่เพียงพอ	10	38.48	16	43.24	108	42.52	134	41.88

## ตารางที่ 22 (ต่อ)

ปัญหาการบริหาร	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
ขาดการประสานงานระหว่าง								
หมวดวิชา กับ ฝ่ายวิชาการ	1	3.45	5	13.51	18	7.09	24	4.06
<b>3. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับ</b>								
<b>การจัดครูเข้าสอน</b>								
ผู้ไม่ระบุปัญหา	12	28.57	7	15.22	169	38.94	188	36.02
ผู้ระบุปัญหา	30	71.43	39	84.78	265	61.06	334	63.98
ปัญหา คือ	(n = 30)		(n = 39)		(n = 265)		(n = 334)	
ไม่สามารถจัดครูตรงตามวุฒิ								
วิชาเอก-โท และ								
ประสบการณ์	30	100.00	38	97.44	253	95.47	321	96.11
ไม่สามารถเฉลี่ยคาบสอนให้								
ใกล้เคียงกันได้	25	83.33	28	71.79	119	44.91	172	51.50
5								
<b>4. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับ</b>								
<b>การจัดครูสอนแทน</b>								
ผู้ไม่ระบุปัญหา	12	28.57	6	13.04	128	29.49	146	27.97
ผู้ระบุปัญหา	30	71.43	40	86.96	306	70.51	376	72.03
ปัญหา คือ	(n = 30)		(n = 40)		(n = 306)		(n = 376)	
อัตรากำลังไม่เพียงพอ								
ครูที่เข้าแทนไม่สามารถ								
สอนแทนได้	14	46.67	20	50.00	160	52.29	194	51.60
ครูให้ความสำคัญต่อการ								
สอนแทนน้อย	11	36.67	14	35.00	42	13.73	67	17.82

จากตารางที่ 22 แสดงให้เห็นปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนวิชาชีพ การจัดการรายสอน และการจัดครูเข้าสอนและจัดสอนแทน ดังต่อไปนี้

ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนวิชาชีพ จากผู้ระบุปัญหาจำนวน 321 คน โดยภาพรวม ปรากฏว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ การขาดบุคลากรที่ถนัดด้านวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 73.21 รองลงมาเป็นการขาดแคลนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ร้อยละ 61.99 และการที่ผู้ปกครอง และนักเรียนไม่นิยมการเรียนสายวิชาชีพ ร้อยละ 31.15 เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ผู้ตอบทั้ง 3 กลุ่ม ระบุปัญหาตรงกับภาพรวม

ในเรื่องการจัดการรายสอน ปัญหาที่สำคัญที่สุดที่สรุปจากผู้ระบุปัญหาจำนวน 320 คน โดยภาพรวม คือ ไม่สามารถจัดช่วงเวลาเรียนให้เหมาะสมทุกรายวิชา คิดเป็นร้อยละ 75.94 รองลงมา คือ ห้องเรียน อาคาร สถานที่ไม่เพียงพอ ร้อยละ 41.88 และเมื่อพิจารณารายกลุ่ม ก็มีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการจัดครูเข้าสอน จากผู้ระบุปัญหาจำนวน 334 คน โดยภาพรวม มีปัญหาสำคัญที่สุด คือ ไม่สามารถจัดครูเข้าสอนได้ตรงตามวุฒิ วิชาเอก-โท และประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 96.11 รองลงมา คือ ไม่สามารถเฉลี่ยคาบสอนให้ใกล้เคียงกันได้ ร้อยละ 51.50 เมื่อพิจารณารายกลุ่มก็มีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

ในเรื่องการจัดครูสอนแทน มีผู้ระบุปัญหาจำนวน 376 คน โดยรวมแล้วปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ อัตรากำลังไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 63.56 รองลงมา คือ ครูที่เข้าแทนไม่สามารถสอนแทน ร้อยละ 51.60 และครูให้ความสำคัญต่อการสอนแทนน้อย ร้อยละ 17.82 เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม ทั้ง 3 กลุ่มระบุปัญหาเช่นเดียวกับภาพรวม

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



3.3 ปัญหาการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ในเรื่องนี้ครอบคลุมปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมการสอนแบบต่าง ๆ การสอนซ่อมเสริม การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมนักเรียน และการพัฒนาครูด้านวิชาการ ผลของการวิเคราะห์ ปรากฏดังนี้

ตารางที่ 23 ปัญหาการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ

ปัญหาการบริหาร	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
1. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมการสอนแบบต่าง ๆ								
ผู้ไม่ระบุปัญหา	16	38.10	13	28.26	240	55.30	269	51.53
ผู้ระบุปัญหา	26	61.90	33	71.74	194	44.70	253	48.47
ปัญหา คือ	(n = 26)		(n = 33)		(n = 194)		(n = 253)	
ขาดแหล่งวิชาการ สื่อ								
อุปกรณ์ และงบประมาณ	12	46.15	17	51.52	99	51.03	128	50.59
ขาดบุคลากรที่มีความรู้								
ความชำนาญ	9	34.62	13	39.39	55	28.35	77	30.43
ครูบางคนไม่กระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเอง								
จะพัฒนาตนเอง	15	57.69	15	45.45	36	18.56	66	26.09
ไม่มีการกำหนดคนโอบายใน								
การจัดกิจกรรมที่ชัดเจน	1	3.85	3	9.09	26	13.40	30	11.86

## ตารางที่ 23 (ต่อ)

ปัญหาการบริหาร	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
<b>2. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับ</b>								
<b>การสอนซ่อมเสริม</b>								
ผู้ไม่ระบุปัญหา	18	42.86	9	19.57	204	47.00	231	44.25
ผู้ระบุปัญหา	24	57.14	37	80.43	230	53.00	291	55.75
<b>ปัญหา คือ</b>	<b>(n = 24)</b>		<b>(n = 37)</b>		<b>(n = 230)</b>		<b>(n = 291)</b>	
<b>ครูและนักเรียนไม่เห็น</b>								
<b>ความสำคัญ</b>	13	54.17	19	51.35	125	54.35	157	53.95
<b>ครูมีภารกิจมากไม่สามารถ</b>								
<b>สอนซ่อมเสริม</b>	11	45.83	20	54.05	103	44.78	134	46.05
<b>การวางแผน นิเทศติดตาม</b>								
<b>ไม่ชัดเจน</b>	8	33.33	9	24.32	66	28.70	83	28.52
<b>3. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการจัด</b>								
<b>กิจกรรมเพื่อส่งเสริม</b>								
<b>การเรียนการสอน</b>								
ผู้ไม่ระบุปัญหา	23	54.76	25	54.35	263	60.60	311	59.58
ผู้ระบุปัญหา	19	45.24	21	45.65	171	39.40	211	40.42
<b>ปัญหา คือ</b>	<b>(n = 19)</b>		<b>(n = 21)</b>		<b>(n = 171)</b>		<b>(n = 211)</b>	
<b>ขาดการวางแผนดำเนินการ</b>								
<b>ที่ชัดเจน</b>	10	52.63	6	28.57	63	36.84	79	37.44
<b>ผู้เกี่ยวข้องไม่เห็นความสำคัญ</b>								
<b>กิจกรรมไม่สนองความ</b>	9	47.37	6	28.57	51	29.82	66	31.28
<b>ต้องการของนักเรียน</b>								
<b>ขาดแหล่งวิชาการ วัสดุ</b>	3	15.79	8	38.10	48	28.07	59	27.96
<b>อุปกรณ์ และงบประมาณ</b>								
<b>บุคลากรมีภารกิจมาก</b>	5	26.32	7	33.33	45	26.32	57	27.01
	1	5.26	2	9.52	39	22.81	42	19.91

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ปัญหาการบริหาร	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
<b>4. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการจัด</b>								
กิจกรรมชุมนุมของนักเรียน								
ผู้ไม่ระบุปัญหา	21	50.00	18	39.13	238	54.84	277	53.07
ผู้ระบุปัญหา	21	50.00	28	60.87	196	45.16	245	46.93
ปัญหา คือ	(n = 21)		(n = 28)		(n = 196)		(n = 245)	
บุคลากรมีความพร้อม								
ในสภาพจำกัด	16	76.19	14	50.00	90	45.92	120	48.98
การกำหนดวัตถุประสงค์								
แนวปฏิบัติไม่ชัดเจน	10	47.62	12	42.86	63	32.14	85	34.69
นักเรียนไม่เห็นความสำคัญ								
ของกิจกรรม	1	4.76	11	39.29	63	32.14	75	30.61
ขาดงบประมาณ อุปกรณ์								
และอาคารสถานที่	2	9.52	8	21.43	37	18.88	45	18.37
ขาดการนิเทศติดตาม	2	9.52	5	17.86	26	13.27	33	13.47
<b>5. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการทำงาน</b>								
ของครูที่ปรึกษากิจกรรม								
ผู้ไม่ระบุปัญหา	20	47.62	18	39.13	252	58.06	290	55.56
ผู้ระบุปัญหา	22	52.38	28	60.87	182	41.94	232	44.44
ปัญหา คือ	(n = 22)		(n = 28)		(n = 182)		(n = 232)	
ครูขาดความรู้ความเข้าใจ								
กิจกรรม	14	63.64	18	64.29	102	56.04	134	57.76
ขาดการประสานงานของ								
ผู้เกี่ยวข้อง	7	31.82	14	50.00	58	31.87	79	34.05
ครูไม่เห็นความสำคัญ	10	45.45	10	35.71	55	30.22	75	32.33



## ตารางที่ 23 (ต่อ)

ปัญหาการบริหาร	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
<b>6. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการ</b>								
<b>พัฒนาครูด้านวิชาการ</b>								
ผู้ไม่ระบุปัญหา	15	35.71	11	23.91	235	54.15	261	50.00
ผู้ระบุปัญหา	27	64.29	35	76.09	199	45.85	261	50.00
ปัญหา คือ	(n = 27)		(n = 35)		(n = 199)		(n = 261)	
ครูบางคนไม่สนใจที่จะ								
พัฒนาตนเอง	9	33.33	11	31.43	96	48.24	116	44.44
ขาดแหล่งวิชาการ วัสดุ								
อุปกรณ์และงบประมาณ	17	62.96	15	42.86	57	28.64	89	34.10
ครูมีภารกิจมากเกินไป	9	33.33	11	31.43	46	23.12	66	25.29
ขาดบุคลากรที่มีความรู้								
ความชำนาญ	9	33.33	8	22.86	38	19.10	55	21.07
ไม่มีการกำหนดคนโอบาย								
ที่ชัดเจน	3	11.11	3	8.57	37	18.59	44	16.86
ครูไม่มีส่วนร่วมในการบริหาร	-	-	4	11.43	37	18.59	41	15.71

จากตารางที่ 23 แสดงให้เห็นปัญหาการบริหารงานวิชาการในเรื่องการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ดังต่อไปนี้

ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการพัฒนาและส่งเสริมการสอนแบบต่าง ๆ จากผู้ระบุปัญหา 253 คน โดยภาพรวม ปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ ขาดแหล่งวิชาการ งบประมาณ สื่ออุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 50.59 รองลงมาเป็นปัญหาการขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ ร้อยละ 30.43 และครูบางคนไม่กระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเอง ร้อยละ 26.09 เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มผู้บริหารระบุว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ครูบางคนไม่มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเอง คิดเป็นร้อยละ 57.69 ส่วนกลุ่มผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาระบุตรงกับภาพรวม

ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการสอนซ่อมเสริม จากมีผู้ระบุปัญหา 291 คน โดยภาพรวม ปัญหาที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ครูและนักเรียนไม่เห็นความสำคัญ คิดเป็นร้อยละ 53.95 รองลงมา ได้แก่ ครูมีภาระกิจมากไม่สามารถสอนซ่อมเสริม ร้อยละ 46.05 และการวางแผน นิตศติดตามไม่ชัดเจน ร้อยละ 28.52 เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชา ระบุปัญหาตรงกับภาพรวม ส่วนกลุ่มผู้ช่วยฝ่ายวิชาการระบุว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ ครูมีภาระกิจมากไม่สามารถสอนซ่อมเสริม ร้อยละ 54.05

ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน ซึ่งมีผู้ระบุปัญหา 211 คน ปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ ขาดการวางแผนดำเนินการที่ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 37.44 รองลงมา คือ ผู้เกี่ยวข้องไม่เห็นความสำคัญ ร้อยละ 31.28 และ กิจกรรมที่จัดไม่สนองความต้องการของนักเรียน ร้อยละ 27.96 เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาระบุปัญหาที่สำคัญที่สุดตรงกับภาพรวม ส่วนกลุ่มผู้ช่วยฝ่ายวิชาการระบุว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ การจัดกิจกรรมไม่สนองความต้องการของนักเรียน ร้อยละ 38.10

ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมชุมนุมของนักเรียน จากผู้ระบุปัญหา 245 คน ในภาพรวม ปัญหาที่สำคัญที่สุดเป็นปัญหาบุคลากรมีความพร้อมในสภาพจำกัด ร้อยละ 48.98 ปัญหา รองลงมา ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ แนวปฏิบัติไม่ชัดเจน ร้อยละ 34.69 และนักเรียนไม่เห็นความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ 30.61 เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่ามีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการทำงานของครูที่ปรึกษากิจกรรม จากผู้ระบุปัญหา 232 คน โดยภาพรวม ปัญหาที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ครูขาดความรู้ความเข้าใจกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 57.76 รองลงมา เป็นปัญหาการขาดการประสานงานของผู้เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 34.05 และครูไม่เห็นความสำคัญ ร้อยละ 32.33 เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่า ทั้ง 3 กลุ่มระบุปัญหาที่สำคัญที่สุดตรงกับภาพรวม ในปัญหาอันดับรองลงมา เฉพาะกลุ่มผู้บริหาร ร้อยละ 45.45 ระบุว่า โรงเรียนมีปัญหาคูไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรม มากกว่าปัญหาการขาดการประสานงานของผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 31.82

ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาครูด้านวิชาการ มีผู้ระบุปัญหา 261 คน ในภาพรวม ปัญหาที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ครูบางคนไม่สนใจที่จะพัฒนาตนเอง คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมา คือ การขาดแคลนแหล่งวิชาการ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 34.10 และ ครูมีภาระกิจมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 25.29 เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ช่วยฝ่ายวิชาการระบุว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุด คือการขาดแคลนแหล่งวิชาการ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 62.96 และ 42.86 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาระบุเช่นเดียวกับภาพรวม

3.4 ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ครอบคลุมปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการจัดทำและใช้แผนการสอนและบันทึกการสอน กับเรื่องการใช้และบริการสื่อการสอน ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังนี้

ตารางที่ 24 ปัญหาการจัดการเรียนการสอน

ปัญหาการบริหาร	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
<b>1. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการใช้แผน</b>								
การสอนที่กลุ่มโรงเรียนจัดทำ								
ผู้ไม่ระบุปัญหา	24	57.14	26	56.52	295	67.97	345	66.09
ผู้ระบุปัญหา	18	42.86	20	43.48	139	32.03	177	33.91
ปัญหา คือ	(n = 18)		(n = 20)		(n = 139)		(n = 177)	
ไม่เหมาะสมกับสภาพของ								
แต่ละโรงเรียน	13	72.22	18	90.00	137	98.56	168	94.92
ขาดการปรับปรุงให้ทันสมัย	12	66.67	10	50.00	41	29.50	63	35.59
<b>2. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการใช้แผน</b>								
การสอนที่โรงเรียนจัดทำเอง								
ผู้ไม่ระบุปัญหา	31	73.81	27	58.70	289	66.59	347	66.48
ผู้ระบุปัญหา	11	26.19	19	41.30	145	33.41	175	33.52
ปัญหา คือ	(n = 11)		(n = 19)		(n = 145)		(n = 175)	
ครูขาดทักษะการเขียน								
แผนการสอน	4	36.36	14	73.68	61	42.07	79	45.14
ครูไม่สอนตามแผนที่เขียนไว้	5	45.45	7	36.84	47	32.41	59	33.71
ครูไม่ได้ประเมินเพื่อ								
ปรับปรุงแผนการสอน	4	36.36	6	31.58	40	27.59	50	28.57
ขาดแหล่งวิชาการ	1	9.09	3	15.79	44	30.34	48	27.43



## ตารางที่ 24 (ต่อ)

ปัญหาการบริหาร	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
<b>3. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการทำ</b>								
<b>บันทึกการสอนของครู</b>								
ผู้ไม่ระบุปัญหา	22	52.38	22	47.83	278	64.06	322	61.69
ผู้ระบุปัญหา	20	47.62	24	52.17	156	35.94	200	38.31
<b>ปัญหา คือ</b>	<b>(n = 20)</b>		<b>(n = 24)</b>		<b>(n = 156)</b>		<b>(n = 200)</b>	
ครูไม่บันทึกเพื่อใช้สอน	18	90.00	17	70.83	84	53.85	119	59.50
ครูมีภารกิจมากเกินไป	3	15.00	4	16.67	54	34.62	61	30.50
<b>ครูขาดทักษะในการบันทึก</b>								
การสอน	2	10.00	10	41.67	33	21.15	45	22.50
ขาดการนิเทศติดตาม	2	10.00	5	20.83	26	16.67	33	16.50
ขาดแหล่งวิชาการ	1	5.00	3	12.50	12	7.69	16	8.00
<b>4. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการ</b>								
<b>บริการสื่อการสอน</b>								
ผู้ไม่ระบุปัญหา	14	33.33	19	41.30	223	51.38	256	49.04
ผู้ระบุปัญหา	28	66.67	27	58.70	211	48.62	266	50.96
<b>ปัญหา คือ</b>	<b>(n = 28)</b>		<b>(n = 27)</b>		<b>(n = 211)</b>		<b>(n = 266)</b>	
การจัดทำจัดหาสื่อไม่เพียงพอ	13	46.43	17	62.96	128	60.66	158	59.40
<b>ขาดการจัดระบบการดูแลและ</b>								
ให้บริการที่ดี	12	42.86	8	29.63	76	36.02	96	36.09
<b>ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความ</b>								
ชำนาญเฉพาะ	4	14.29	13	48.15	56	26.54	73	27.44
<b>ขาดงบประมาณที่จะจัดหาสื่อ</b>								
ที่ทันสมัย	8	28.57	5	18.52	30	14.22	43	16.17

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ปัญหาการบริหาร	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
<b>5. ปัญหาสำคัญที่เกี่ยวกับการใช้</b>								
<b>และผลิตสื่อของครู</b>								
ผู้ไม่ระบุปัญหา	14	33.33	21	45.65	278	64.06	313	59.96
ผู้ระบุปัญหา	28	66.67	25	54.35	156	35.94	209	40.04
ปัญหา คือ	(n = 28)		(n = 25)		(n = 156)		(n = 209)	
ครูไม่มีทักษะในการใช้								
และผลิตสื่อ	27	96.43	24	96.00	146	93.59	197	94.26
ขาดการกระตุ้นให้ครูสนใจที่								
จะใช้และผลิตสื่อ	4	14.29	4	16.00	42	26.92	50	23.92

จากตารางที่ 24 แสดงให้เห็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งครอบคลุม เรื่องการจัดทำและใช้แผนการสอนและบันทึกการสอน กับเรื่องสื่อการสอน ดังต่อไปนี้

ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการใช้แผนการสอนที่กลุ่มโรงเรียนจัดทำ จากผู้ระบุปัญหาจำนวน 177 คน โดยภาพรวม ปัญหาที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ความไม่เหมาะสมกับสภาพของแต่ละโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.92 รองลงมา ได้แก่ ขาดการปรับปรุงให้ทันสมัย ร้อยละ 35.59 และเมื่อพิจารณาารายกลุ่ม ปรากฏว่ามีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการใช้แผนการสอนที่โรงเรียนจัดทำ จากผู้ระบุปัญหา 175 คน ปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ ครูขาดทักษะการเขียนแผนการสอน คิดเป็นร้อยละ 45.14 รองลงมา เป็นปัญหาครูไม่สอนตามแผนที่เขียนไว้ คิดเป็นร้อยละ 33.71 และครูไม่ได้ประเมินเพื่อปรับปรุงแผนการสอน ร้อยละ 28.57 เมื่อพิจารณาารายกลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาการระบุปัญหาตรงกับภาพรวม ส่วนกลุ่มผู้บริหารระบุว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ ครูไม่สอนตามแผนที่เขียนไว้ ร้อยละ 45.45

ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการทำบันทึกการสอนของครู ซึ่งมีผู้ระบุปัญหา 200 คน โดยภาพรวม ปัญหาสำคัญที่สุด ได้แก่ ครูไม่บันทึกเพื่อใช้สอน คิดเป็นร้อยละ 59.50 รองลงมา ได้แก่ ครูมีภาระกิจมากเกินไปและครูขาดทักษะในการบันทึกการสอน คิดเป็นร้อยละ 30.50 และ 22.50 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม ปรากฏว่าทั้ง 3 กลุ่มระบุปัญหาที่สำคัญที่สุดตรงกับภาพรวม ในอันดับรองลงมา เฉพาะกลุ่มผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเท่านั้นที่ระบุปัญหาว่า โรงเรียนมีปัญหาในเรื่องครูขาดทักษะในการบันทึกการสอน ร้อยละ 41.67 มากกว่าการที่ครูมีภาระกิจมากเกินไป ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 16.67

ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริการสื่อการสอน จากผู้ระบุปัญหา 266 คน ในภาพรวม ปัญหาที่สำคัญที่สุด ได้แก่ การจัดทำจัดหาสื่อไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 59.40 รองลงมาเป็นปัญหาขาดการจัดระบบการดูแลและให้บริการที่ดี คิดเป็นร้อยละ 36.09 และขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะ ร้อยละ 27.44 เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ทั้ง 3 กลุ่มระบุปัญหาที่สำคัญที่สุดตรงกับภาพรวม ในอันดับรองลงมา เฉพาะกลุ่มผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเท่านั้นที่ระบุว่าโรงเรียนมีปัญหาการขาดบุคลากรที่มีความชำนาญ ร้อยละ 48.15 มากกว่าการขาดการจัดระบบการดูแลและให้บริการที่ดี ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 29.63

ส่วนปัญหาในการใช้และผลิตสื่อของครู จากผู้ระบุปัญหา 209 คน โดยภาพรวม ปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ ครูไม่มีทักษะในการใช้และผลิตสื่อ คิดเป็นร้อยละ 94.26 รองลงมา คือขาดการกระตุ้นให้ครูสนใจที่จะใช้และผลิตสื่อ ร้อยละ 23.92 เมื่อพิจารณารายกลุ่ม มีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



3.5 ปัญหาการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน  
ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังต่อไปนี้

ตารางที่ 25 ปัญหาการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน

ปัญหาการบริหาร	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
1. ปัญหาสำคัญที่เกี่ยวกับการวัด								
และประเมินผลการเรียน								
ผู้ไม่ระบุปัญหา	20	47.62	16	34.78	277	63.82	313	59.96
ผู้ระบุปัญหา	22	52.38	30	65.22	157	36.18	209	40.04
ปัญหา คือ	(n = 22)		(n = 30)		(n = 157)		(n = 209)	
ขาดการนิเทศติดตามให้								
การวัดผลมีประสิทธิภาพ	13	59.09	23	76.67	114	72.61	150	71.77
ครูไม่เข้าใจกระบวนการ								
วัดผล	12	54.55	17	56.67	87	55.41	116	55.50
ขาดบุคลากรที่มีความรู้								
แนะนำครู	2	9.09	5	16.67	15	9.55	22	10.53
2. ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับงาน								
ทะเบียนนักเรียน								
ผู้ไม่ระบุปัญหา	23	54.76	22	47.83	282	64.98	327	62.64
ผู้ระบุปัญหา	19	45.24	24	52.17	152	35.02	195	37.36
ปัญหา คือ	(n = 19)		(n = 24)		(n = 152)		(n = 195)	
ขาดบุคลากรที่มีความรู้ที่จะดูแล								
และบริการ	14	73.68	20	83.33	100	65.79	134	68.72
ข้อมูลทะเบียนไม่เป็นปัจจุบัน								
ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากครู/ นักเรียนเท่าที่ควร	3	15.79	5	20.83	50	32.89	58	29.74
	3	15.79	6	25.00	33	21.71	42	21.54

จากตารางที่ 25 แสดงให้เห็นปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน จากผู้ระบุปัญหา 209 คน โดยภาพรวม ปัญหาที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ขาดการนิเทศติดตามให้การวัดผล มีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 71.77 รองลงมา ได้แก่ ปัญหาครูไม่เข้าใจกระบวนการวัดผล และประเมินผล ร้อยละ 55.50 และ ขาดบุคลากรที่มีความรู้แนะนำครู ร้อยละ 10.53 เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่ามีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม

ส่วนปัญหาสำคัญในเรื่องงานทะเบียนนักเรียน จากผู้ระบุปัญหาจำนวน 195 คน โดยภาพรวม ปัญหาที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ที่จะดูแลและบริการ คิดเป็นร้อยละ 68.72 รองลงมา ได้แก่ ข้อมูลงานทะเบียนไม่เป็นปัจจุบัน ร้อยละ 29.74 และไม่ได้รับความร่วมมือจากครูและนักเรียนเท่าที่ควร ร้อยละ 21.54 เมื่อพิจารณารายกลุ่ม ปรากฏว่า ทั้ง 3 กลุ่มระบุปัญหาที่สำคัญที่สุดตรงกับภาพรวม มีเฉพาะกลุ่มผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเท่านั้นที่ระบุในอันดับรองว่าโรงเรียนมีปัญหาในเรื่องการไม่ได้รับความร่วมมือจากครูและนักเรียนเท่าที่ควร คิดเป็นร้อยละ 25.00 มากกว่าเรื่องข้อมูลงานทะเบียนไม่เป็นปัจจุบัน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 20.83



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## 3.6 ปัญหาการประเมินผลงานวิชาการ ผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังนี้

ตารางที่ 26 | ปัญหาการประเมินผลงานวิชาการ

ปัญหาการบริหาร	ผู้บริหาร		ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ		หัวหน้าหมวด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 42)		(n = 46)		(n = 434)		(n = 522)	
<b>ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการประเมินผล</b>								
<b>งานวิชาการ</b>								
ผู้ไม่ระบุปัญหา	29	69.05	26	56.52	331	76.27	386	73.95
ผู้ระบุปัญหา	13	30.95	20	43.48	103	23.73	136	26.05
ปัญหา คือ	(n = 13)		(n = 20)		(n = 103)		(n = 136)	
ขาดบุคลากรที่มีความรู้								
ความสามารถ	6	46.15	16	80.00	47	45.63	69	50.74
ระบบการติดตามประเมินผล								
ยังไม่เหมาะสม	3	23.08	8	40.00	43	41.75	54	39.71
ไม่มีการกำหนดแนว								
ปฏิบัติที่ชัดเจน	1	7.69	6	30.00	25	24.27	32	23.53

จากตารางที่ 26 แสดงให้เห็นว่า มีผู้ระบุปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการประเมินผลงานวิชาการ จำนวน 136 คน ในภาพรวม ปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ การขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ในเรื่องการประเมิน คิดเป็นร้อยละ 50.74 รองลงมา ได้แก่ ระบบการติดตามประเมินผลยังไม่เหมาะสม ร้อยละ 39.71 และไม่มีการกำหนดแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ร้อยละ 23.53 เมื่อพิจารณา เป็นรายกลุ่มก็ปรากฏว่ามีลักษณะเช่นเดียวกับภาพรวม